

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman valmistelutilanne

YM:n ilmastoyksikkö
Tammikuu 2025

Uuden Kaisu-suunnitelman valmistelu

- Tällä vaalikaudella päivitetään ilmastolain mukaisesti keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma – tällä kertaa kyse on Kaisu 3:sta.
- Edellinen suunnitelma annettiin eduskunnalle kesällä 2022.
- Kaisuun kohteena on taakanjakosektorin päästöt ja politiikkatoimet. Suunnitelman sisältövaatimukset on määritelty ilmastolaissa.
- Kaisuun valmistelun koordinoinnista vastaa ympäristöministeriö mutta suunnitelma tehdään yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa.
- Uusi Kaisu on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2025 alkupuolella.

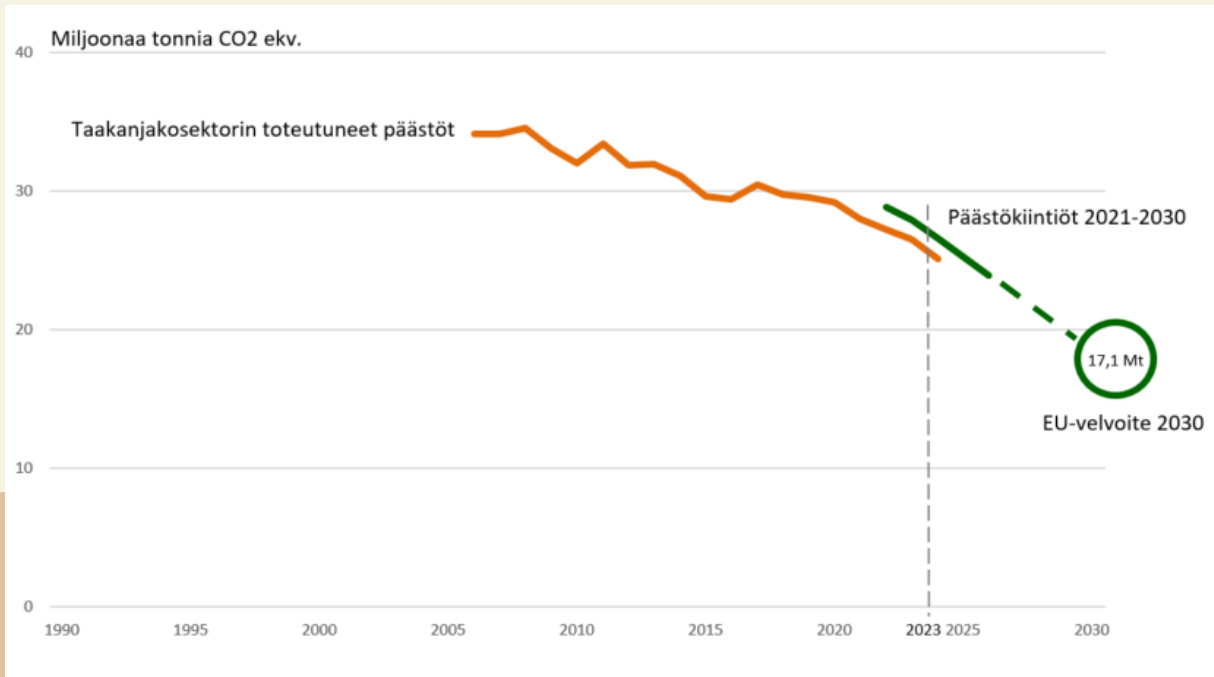

Kaisu 3:n valmistelun lähtökohdat

- Uuden Kaisun valmistelu on käynnistynyt viime vuoden lopulla erityisesti tietopohjan päivittämisen ja työn suunnittelun osalta. Lähtökohdiana on arvioida taakanjakosektorilla tarvittavia toimia vuosien 2030 ja 2035 tavoitteiden saavuttamiseksi mutta päästökehitystä tarkastellaan vuoteen 2040 asti. Ilmastovuosikertomuksessa 2024 on todettu lisätoimien tarve.
- Valmistelutyö tapahtuu rinnakkain energia- ja ilmastostrategian valmistelun kanssa hyödyntäen samoja skenaarioita. Syyskuussa 2024 ministeriöiden edustajista koostuva kontaktiryhmä on aloittanut työnsä valmistelun tukemiseksi.
- Päivitetty perusskenaario on valmistui kesäkuussa 2024 PEIKKO-hankkeen tuottamana. Poliittikkaskenaarioiden valmistelu ja laskenta on tämän jälkeen jatkunut osana RePowerEU-hankekokonaisuutta (KEITO-hanke).

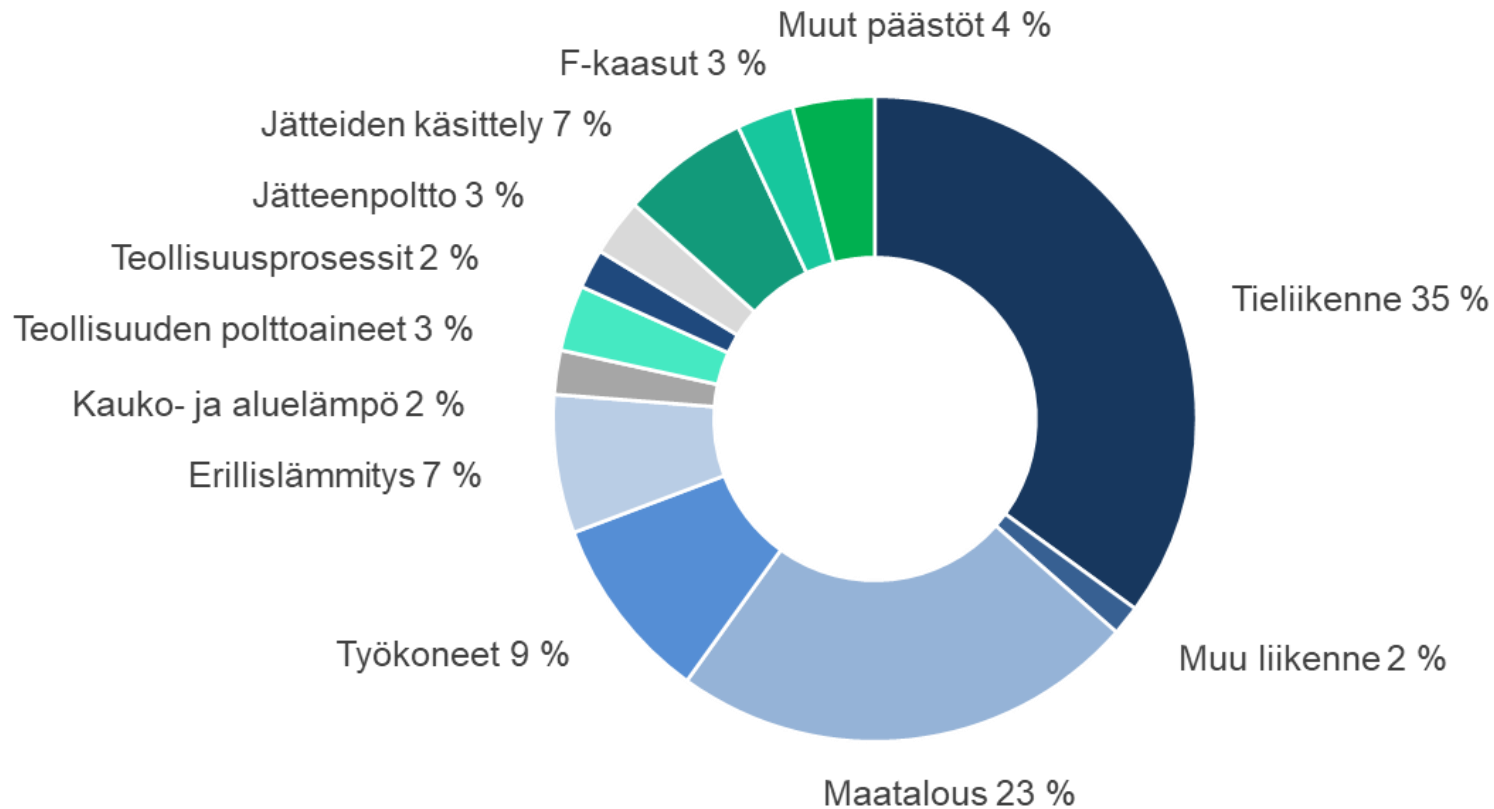
Taakanjakosektorin päästökehitys suhteessa kiintiöön

- Taakanjakosektorin päästöt ovat trendinomaisesti vähentyneet vuodesta 2005 (-26 %)
- Taakanjakosektorin päästökaikiintiöura on edelleen auki vuosilta 2026-2030.
- Oheisessa kuvassa estimoitu miltä lopullinen kiintiöura voi näyttää.
- Vuosina 2021-2023 kehitys on ollut suotuisaa suhteessa kiintiöihin → puskuri on olemassa yksiköiden pankitusmahdollisuuden takia.
- Peikko-tulosten mukaan vaje vuonna 2030 olisi nykytoimiskenaariossa hieman yli 1 Mt CO2 → uusia toimia tarvitaan!

Taakanjakosektorin päästöjakauma 2023

Tieliikenne, maatalous, työkoneet ja erillislämmitys vastaavat yhteenlaskettuna $\frac{3}{4}$ -osaa taakanjakosektorin päästöistä. Kehitys näiden osalta on ratkaisevaa. Sektorit ovat kuitenkin vähentäneet päästöjä hyvin eri tahdissa.

Kaisun mitoituksen lähtökohdat

Tavoitteet:

- EU:n taakanjakoasetuksen mukainen velvoite jaksolle 2021-2030: **50 %:n päästövähennys** vuonna 2030 + päästökiintiöura.
  - Kaisu ja sen mukaiset toimet keskeisiä.
  - Taakanjakoasetuksen mukaiset joustot käytettävissä.
- Ilmastolain tavoite vuodelle 2030: **60 % päästövähennys**
  - Kaisu ja energia- ja ilmastostrategia yhdessä muodostavat päästövähennyspolun. Kaisun osuus päästöistä selvästi yli puolet.
- Ilmastolain tavoite 2035: **hiilineutraalius**
  - Kaisu yhdessä maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman Misun ja energia- ja ilmastostrategian kanssa määrittävät kokonaisuuden

Johtopäätökset:

- Kaisu 3:ssa tulee määritellä riittävästi toimia, jotta taakanjakosektori voi täyttää omat velvoitteensa, mutta myös antaa riittävän kontribuution ilmastolain mukaisiin tavoitteisiin.
- Uusia toimia tullaan tarvitsemaan, koska kaikkia Kaisu 2:n toimia ei olla toteuttamassa täysimääräisesti. Vuoden 2024 ilmastovuosikertomuksessa myös todettu lisätoimien tarve. Heikennykset esim. jakelovelvoitteeseen vaikuttavat myös päästökehitykseen.

- **Merkittävä riski** on LULUCF-sektorin vajeen siirtyminen taakanjakosektorin kannettavaksi.

Kaisun valmisteluprosessi - osallistamismenettelyjä

- Kick-off tilaisuus 25.3.2024
- Sidosryhmätilaisuus 30.9. 2024
- Kansalaiskokous vuoden 2025 alussa (Flaire-hanke)
- Neuvottelutilaisuus saamelaiskäräjien kanssa tammikuussa 2025
- Ilmastobarometrikysely 2025 alussa
- Lausuntomenettely kun Kaisu-luonnos on valmistunut
- Erityisryhmien kuuleminen
- Muita sidosryhmätlaisuuksia

